

Sygn. akt I Ns 266/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: aplikant aplikacji sędziowskiej D. Ś.

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku I. A., M. C. i D. C.

przy udziale Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Ł.

o stwierdzenie nabycia spadku po C. J.

na skutek skargi I. A., M. C. i D. C. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 23 stycznia 2015 roku w sprawie I Ns 841/13 w zakresie stwierdzenia nabycia spadku po C. J.

postanawia :

1. uchylić punkt 1 prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 23 stycznia 2015 roku wydanego w sprawie I Ns 841/13, znieść postępowanie w tym zakresie oraz odrzucić wnioski o stwierdzenie nabycia spadku po C. J.;
2. ustalić, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 266/15

UZASADNIENIE

Pismem procesowym z dnia 2 marca 2015 roku I. W. F., M. C. i D. C. wnieśli skargę o częściowe wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 23 stycznia 2015 roku w sprawie sygnatura akt I Ns 841/13 (punkt 1) w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po C. J. oraz oddalenie tego wniosku z uwagi na wydanie rozstrzygnięcia w tożsamym przedmiocie w sprawie III Ns 1163/13 (postanowienie z dnia 8 kwietnia 2014 roku).

(skarga o wznowienie postępowania k.2 – 3)

Pismem procesowym z dnia 11 maja 2015 roku uczestnik postępowania Skarb Państwa – Prezydent Miasta Ł. przyłączył się do stanowiska skarżących wskazując, że uprzednie zakończenie postępowania prowadzonego w sprawie III Ns 1163/13 rodzi konieczność usunięcia z obrotu wydanego później w sprawie I Ns 841/13 rozstrzygnięcia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po C. J..

(pismo procesowe Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Ł. k.10 – 11)

Postanowieniem z dnia 29 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zawiesił postępowanie w sprawie do czasu prawomocnego zakończenia sprawy I Ns 46/16 w przedmiocie uznania za zmarłych M. J., J. J. (2), E. K. i B. K..

(postanowienie k.40)

Postanowieniem z dnia 19 października 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi podjął zawieszono postępowanie w sprawie.

(postanowienie k.41)

Postanowieniem z dnia 28 marca 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wyłączył do odrębnego postępowania sprawę z wniosku I. A., M. C. i D. C. przy udziale Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Ł. o zmianę postanowienia stwierdzającego nabycie spadku po C. J. wydanym przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie III Ns 1163/13.

(postanowienie k.1v)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

C. J. z domu H. vel G., córka L. H. vel G. i R. z domu A., ostatnio stale zamieszkała w Ł., zmarła w dniu 30 listopada 1942 roku w W..

(odpis skrócony aktu zgonu Chany B. J. k.41 akt sprawy I Ns 841/13)

Postanowieniem z dnia 7 września 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie I Ns 46/16 uznał M. L. J., J. J. (2) i E. K. z domu J. za zmarłych w dniu 31 grudnia 1946 roku o godzinie 24:00.

(postanowienie k.65 akt sprawy I Ns 46/16)

Czarna K. z domu J. (córka Chany B. J.) nie dożyła chwili otwarcia spadku po swej matce – zmarła w dniu 7 sierpnia 1942 roku w Ł. pozostawiając dwoje dzieci : R. K. oraz Y. J. (1) K. oraz męża J. K. (1).

(odpis skrócony aktu zgonu Chany B. J. k.41 akt sprawy I Ns 841/13, odpis skrócony aktu zgonu Czarnej K. z domu J. k.42 akt sprawy I Ns 841/13, odpis skrócony aktu małżeństwa Czarnej J. i J. K. (1) k.38 akt sprawy I Ns 841/13, odpis skrócony aktu urodzenia J. K. (2) k.30 akt sprawy I Ns 841/13, potwierdzenie zmiany danych osobowych J. K. (2) k.32 akt sprawy I Ns 841/13)

Postanowieniem z dnia 12 marca 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie I Ns 439/12 uznał R. K., córkę J. K. (1) i Czarnej K. z domu J. za zmarłą w dniu 31 grudnia 1946 roku o godzinie 24:00.

(postanowienie k.64 akt sprawy I Ns 439/12, odpis skrócony aktu zgonu k.56 akt sprawy I Ns 841/13)

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie I Ns 841/13 stwierdził, że spadek po R. K., zmarłej w dniu 31 grudnia 1946 roku nabył w całości jej brat Y. C. vel J. K. (2) w całości, zaś spadek po Y. C. vel J. K. (2), zmarłym w dniu 20 maja 2013 roku nabyli w zakresie praw rzeczowych do nieruchomości położonych w Rzeczypospolitej Polskiej jego żona M. C. oraz syn D. C. po 1/2 części każdy z nich.

(postanowienie k.166 akt sprawy I Ns 841/13)

Postanowieniem z dnia 5 września 2012 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie III Ns 534/12 uznał R. F. z domu J., córka J. J. (3) i Chany B. J. z domu H. za zmarłą w dniu 3 kwietnia 1944 roku w F. o godzinie 24:00.

(postanowienie k.27 akt sprawy III Ns 534/12)

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie I Ns 841/13 stwierdził, że spadek po R. F. z domu J., zmarłej w dniu 3 kwietnia 1944 roku nabył w całości jej syn T. T. J. F. w całości z zastrzeżeniem prawa do dożywotniego użytkowania 1/2 części spadku przez małżonka zmarłej – I. F. vel I. L..

T. F. zmienił imię i nazwisko na T. A., zaś W. F. na I. A..

(postanowienie k.146 akt sprawy I Ns 841/13, zaświadczenie potwierdzające zmianę danych osobowych k.25 – 28 akt sprawy I Ns 841/13, odpis skrócony aktu urodzenia W. F. k.19 akt sprawy III Ns 534/12, odpis skrócony aktu urodzenia T. F. k.19 akt sprawy III Ns 534/12, odpis skrócony aktu małżeństwa R. F. i I. F. k.19 akt sprawy III Ns 534/12, odpis skrócony aktu zgonu R. F. k.55)

Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie III Ns 307/13 stwierdził, że spadek po T. T. J. F., zmarłym w dniu 6 października 2005 roku w zakresie praw rzeczowych do nieruchomości położonych w Polsce nabył w całości I. W. F..

(postanowienie k.146 akt sprawy III Ns 307/13)

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie III Ns 1163/13 stwierdził, że spadek po C. J., córce R. i L. z domu G., zmarłej w dniu 30 listopada 1942 roku nabył w całości Skarb Państwa.

(postanowienie k.30 akt sprawy III Ns 1163/13)

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie I Ns 841/13 stwierdził, że spadek po C. J. z domu H. vel G., córce L. H. vel G. i R. z A., zmarłej w dniu 30 listopada 1942 roku na podstawie nabyli córka R. F. z domu J. w 1/2 części, wnuki Y. J. (2) K. i R. K. po 1/4 części każdy z nich, z zastrzeżeniem prawa do dożywotniego użytkowania 1/3 części spadku przez małżonka zmarłej – J. J. (3).

(postanowienie k.146 akt sprawy I Ns 841/13)

W dniu 16 lutego 2015 roku pełnomocnik wnioskodawców dokonał wglądu do dawnej księgi wieczystej rep hip. (...), zaś w dniu 19 lutego 2015 roku wystąpił o umożliwienie zapoznania się z aktami postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie III Ns 1163/13.

(informacja k.25, wniosek o udostępnienie akt k.6)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt zebranego materiału dowodowego, w szczególności zaś dokumenty objęte postępowaniami toczącymi się przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawach o sygnaturach akt I Ns 439/12, I Ns 841/13, I Ns 266/15, I Ns 46/16, III Ns 534/12, III Ns 307/13 oraz III Ns 1163/13, których treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Skarga jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie.

W doktrynie i judykaturze ugruntowanym pozostaje pogląd zgodnie z którym postępowanie o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku nie jest właściwe do usunięcia z obrotu prawnego kilku istniejących sprzecznych ze sobą orzeczeń o stwierdzeniu nabycia spadku po tym samym spadkodawcy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1983 roku, III CZP 65/83, Lex nr 2961, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2002 roku, V CKN 1258/00, Lex nr 79103, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2012 roku, III CZP 81/11, Lex nr 1170719, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 roku, IV CSK 732/12, Lex nr 1375471,

komentarz T. E. do art. 679 k.p.c., Lex, komentarz H. D. do art. 679 k.p.c., Lex). W przywołanej uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego (III CZP 81/11) wprost wskazano, że istnienie dwóch lub więcej prawomocnych postanowień o stwierdzeniu nabycia spadku po tym samym spadkodawcy uzasadnia wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. lub art. 524 § 2 k.p.c. Uczestnik postępowania zakończonego postanowieniem, które się później uprawomocniło, może żądać jego wznowienia na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., natomiast zainteresowany niebędący uczestnikiem tego postępowania, może żądać jego wznowienia na podstawie art. 524 § 2 k.p.c., a więc jeżeli postanowienie narusza jego prawa (por. uzasadnienie uchwały III CZP 81/11).

W realiach niniejszej sprawy niewątpliwym pozostaje fakt funkcjonowania w obrocie dwóch prawomocnych postanowień wydanych w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po C. J. : z dnia 8 kwietnia 2014 roku w sprawie III Ns 1163/13 oraz z dnia 23 stycznia 2015 roku w sprawie I Ns 841/14. Sytuacja ta implikuje zatem konieczność wyeliminowania jednego z nich celem zagwarantowania pewności obrotu.

Postanowienie zapadłe w sprawie I Ns 841/13 uprawomocniło się później niż rozstrzygnięcie w sprawie III Ns 1163/13. Nadto wnioskodawcami w sprawie I Ns 841/13 byli I. A. oraz M. C. i D. C. (wstąpili do postępowania w jego toku jako następcy prawni Y. C.). Zatem właściwą podstawą wznowienia postępowania pozostaje art. 403 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

W myśl art. 403 § 2 k.p.c. można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 407 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Konfrontując daty uzyskania wiedzy o istnieniu konkurencyjnego postanowienia w sprawie III Ns 1163/13 (15 lutego 2015 roku) oraz wniesienia skargi należy stwierdzić, że została ona wniesiona w ustawowo zakreślonym terminie.

Mając na względzie treść powyższych przepisów Sąd w oparciu o treść art. 412 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. uchylił punkt 1 postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 23 stycznia 2015 roku wydanego w sprawie I Ns 841/13, zniósł postępowania w tym zakresie oraz odrzucił wnioski o stwierdzenie nabycia spadku po C. J..

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.